

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Litterae Principvm Alemanniae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

COLONIENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 11.

Gratum gerimus & acceptum quod tu & alii multi Principes Alemanniæ dilectos filios G. Abbatem Indensem, B. Bunnensem Præpositum, H. Priorem de Vverdt, H. sancti Geronis scholasticum, M. de Villa civem Mediolanensem, & H. Capellanum quondam inclitæ recordationis Richardi Regis Anglorum, G. Canonicum sanctæ Mariæ ad gradus in Colonia, & magistrum P. viros providos & fideles, ad sedem apostolicam destinatis, per eos & litteras vestras & electionis modum & coronationis processum carissimi in Christo filij nostri Ottonis, quem elegistis in Regem, pleniū intimantes, ac petentes ut quod à vobis factum fuerat ratum habentes & firmum, auctoritate vellemus apostolica confirmare, ac ipsum Ottонem ad suscipiendam coronam imperij vocaremus. Nos autem nuntios ipsos propter honorem imperij & tam ipsius Ottonis quam tuam & aliorum Principum, à quibus missi fuerant, devotionem, honestatem etiam & probitatem ipsorum, benignè recepimus, & sicut ipsi referre poterunt, curavimus benignius pertractare. Id autem per hac apostolica scripta tam tibi quam ipsi duximus respondendum, quod ad honorem & profectum ipsius libenter & efficaciter, quantum cum Deo poterimus, intendemus, sperantes quod ipse, sicut catholicus Princeps, in devotione quam progenitores ipsius circa Romanam Ecclesiam habuerunt non solum persistere sed proficere cum honoris augmentatione curabit. Datum Laterani xiiii. Kalendas Iunij, pontificatus nostri anno secundo.

*In eundem modum Comitis Flandriae.**In eundem modum Duci Lotharingia & Brabantie Marchionis.**In eundem modum Abatti Verdensi, Mindensi Episcopo, Paduburnensi Episcopo, Comiti palatino Rheni, Comiti de Dasburg, ita quod unicuique seorsim.**Scriptum est super hoc aliis quam pluribus Principibus Alemanniæ in eundem ferè modum.**Bremensi Archiepiscopo & suffraganeis ejus. Gratium gerimus & acceptum quod venerabilis frater noster Colonensis Archiepiscopus & alii multi Principes Alemanniæ dilectos filios &c. in eundem ferè modum usque in finem.*

LITTERÆ PHILIPPI.

Epist. 12.

Reverendo in Christo Patri & Domino Innocentio sancta Romana Ecclesie summo Pontifici Philippus Dei gratia Romanorum Rex & semper Augustus salutem & filiam devotionem. Paternitatis vestra numeros Sutrinensem Episcopum & Abbatem sancte Anastasie, viros religiosos & discretos, quos ad nostram definiatissimam, benignè recepimus, tum propter vestram & Romanæ Ecclesie reverentiam, tum etiam ob ipsorum honestatem, & ea que ex parte vestra ipse nobis intimarunt ad plenum liquidoque collegimus intellectu. Quod autem prefatos viros tandem nobiscum detinuimus, nec eos vestige remissimus sancturati, scire vos cupimus id alia de causa non accidisse nisi quod nostrorum haec tenus præstolantes finem negotiorum, vobis eos post hac remittere disponueramus, & per eos quid Ecclesia & imperij commodis conduceret & dilectionem discretioni vestra insinuare. At nunc, quia divina faciente clementia, per quam univerlos actus nostros cupimus feliciter prosperari, honor noster debitum sumptu incrementum, & quic-

quid contra nos adversariis haec tenus emerget, penè sumpvum & pro nostra credimus deducere voluntate, accepto consilio familiarium nostrorum & fidelium curia nostre prænominitatos viros ad vos usque remittimus; de quorum non immixtò confidentes prudentia, verbum nostrum per eos vestre edifferendum duximus sanctitati, rogantes attentius & hortantes vos ut verbis ipsorum fidem adhibitus indubitatum, & ea qua à nobis accepserunt vobis proponenda piè, sicut convenit, & affectuose audiire procuretis.

LITTERÆ PHILIPPI REGIS
Francorum.

Epist. 13.

Sanctissimo Patri & Domino Innocentio Dei gratia sancto crocifice & universalis Ecclesie summo Pontifici, carissimo consanguineo nostro, Philippus eadem gratia Francorum Rex, salutem, & tam debite quam devote subjectionis obsequium. Novit sancta paternitas vestra, novit & mundus quomodo nos & progenitores nostri Ecclesia Romana obdientiam, reverentiam, & in omnibus & per omnia exhibimus famularum, nec unquam cessavit devotio nostra, nec cessabit, quod non solidum tempore serenitatis, sed & adversitatis, nos & regnum nostrum efficaciter comprobavit. Inde est quod nos de meritis regni nostri & prædecessorum nostrorum & nostris pleniū confidentes, sanctitatem vestram quanta possumus affectione rogamus & attentius supplicamus quatenus devotionem nostram & patrum nostrorum, regni etiam nostri sinceris intentibus, vice mutua nos & regnum nostrum & negotia honorem nostrum contingentia oculo benignitatis vestra dignissimi contemplari. Ad hanc, cum Rex Anglie per fas & nefas pecunia sua mediante nepotem suum ad imperiale apicem conetur intrudere, vos nullatenus intronum illam, si placet, debetis admittere quod in opprobrium & despicuum corona nostra cognoscitur redundare; nec nos credimus quod vos quicquam in praefatis statu in prejudicium nostrum debatis instinere, cum nos vel nostri nihil unquam contra Romanam Ecclesiam attentaverimus, nec unquam per Dei griam curabimus attendere. Porro de Philippo Rege Alemanniæ novit sanctitas vestra quod si aliquando pater ejus vel frater Romanam Ecclesiam in aliquo offendens, nos dolemus. De querelis autem que inter Ecclesiam & imperium diutius attinet sunt prædictus Rex Alemanniæ Philippus consilii nostro, sicut afferit, paratus est acquiescere, & pro vestra gratia & Ecclesie obtinenda in terris, castellis, possessionibus, pecunia etiam competenti, de consilio nostro se perperuo fœdere vobis & Ecclesie obligare. Quod si ipse in hoc consilio nostro non acquisceret, ipsis nos nullatenus amicum invenierit. Ad hanc, de mandato vestro & auctoritate usque ad quinquennium treugas dedimus & fiduciavimus, tamquam qui nolumus in iis vel in aliis voluntati apostolica contrarie, & sicut lator præfatum & alij vobis poterunt intime, mandatum vestrum firmiter suimus prosecuti.

LITTERÆ PRINCIPVM
Alemanniæ.

Epist. 14.

Reverendo in Christo Patri & Domino Innocentio sancta Romana Ecclesie summo Pontifici, Germaniarum Principes & magnates, in Christo filij, Magdeburgensis Archiepiscopus, Trevirensis Archiepiscopus, Bifurcensis sedis Archiepiscopus, Ratisbonensis Episcopus, Frisingensis Episcopus, Auguſtenſis Episcopus, Conſtantinensis Episcopus, Eifedensis Episcopus, Wormaenſis Episcopus, Spirensis Episcopus, Reichenſis electus, Hildemensis Episcopus imperialis aula Cancellarius, Abbas Fuldenſis, Abbas Herſfeldenſis, Abbas de Tegere, Abbas Elvavencis, item Rex Boemie, Dux Saxonie, Dux Bavariae, Dux Austriae, Dux Meraniae, Dux Lotharingiae, Marchio Mislenensis, Marchio Brandenburgensis, Marchio Moraviae, Marchio de Rumespere, alique torius Alemanniæ nobiles, debitum & paratum eum omnii devotione & obsequio famularum. Apostolica beatitudinis eminentia, qua pisi supplicantium desiderijs & affectibus gratae, semper confluens impetrari benevolentiam & afflentum, firmam universitatim nostram certitudinem administrat quod in iis qua à sanctitate vestra justissime postulamus benignitatem apostolicam debeamus & in exaudiendo pereſtente faciemus & in exequendo quod petimus

petimus fructuosam. Quocirca magnitudini vestre auximus declarandum quod mortuo inclito Domino nostro Henrico Romanorum Imperatore Augusto, collecta multitudo Principum, ubi nobilium & ministerialium imperij numerus aderat copiosus, illustrem Dominum nostrum Philippum in Imperatorem Romani solij rite & solemniter elegimus, quo nec ingenuitate sublimotem nec honorum luce magis conspicuum neque ad seeptra & regimina sacri imperij gubernacula nec ad Ecclesiam Dei, sicut dignum est & expedire, defendandam potuisse paciunis inventire. Verum quoniam propter paucos Principes iustitiae resistentes ad negotia imperij utiliter petrata ad hanc usque tempora non conveniens, nunc de liberatione habita cum praedicto Domino nostro Rege Philippo apud Nurenberg solemnem curiam celebravimus, unanimiter, ita Domino nostro, disponente altissimo, contra turbatores suos adiutoriorum præstans quod nullus in imperio & in terris quas serenissimus frater suus habuit ipsius audebit dominum reculare. Quocirca dignitatis apostolice clementiam omni studio & attentione rogamus ut precium nostrarum interventioni, qui Romana Ecclesia statutum opimum semper dierimus, ad jura imperij manum cum injurya nullatenus extendatis, diligenter attentes quod non sustinemus jus Ecclesia ab aliquo diminui aut infringi. Igitur favorem vestrum & benevolentiam excellentissimo Domino nostro fructuosius impetratis, & ejus honores ac commoda ita, ubi potestis, erigere dignemini cum effectu ut iustitiae non dominetur iniqüitas, sed subdatur semper fidelitas veritati. Monemus insuper & peccamus ut dilecto amico nostro devoto & fideli Domini nostri Regis Philippi Marcialdo Marchionii Anchoneensi, Duci Ravennensi, procuratori regni Siciliae, imperiali aule Seneccalco, in negotiis Domini nostri apostolicam præstetis benevolentiam & favorem, nec resistentibus ei præbeatis adjutoria, sicut de vestra confidimus faneritate; certissime scientes quod omnibus viribus quibus possimus Romanum in brevi cum ipso Domino nostro divinitate propitia veniemus pro imperatorie coronatione dignitate ipsi sublimiter obsecrandi. Hæc omnia vobis tam ex nostra, qui praefentes existimus, quam ex parte aliorum Principum scripimus, quorum munios & litteras habimus; qui etiam Domino nostro fidelitatem fecerunt & hominum; quorum nomina sunt hæc. Patriarcha Aquileiensis, Archiepiscopus Bremenensis, Verdensis, Halverdensis, Mericburgensis Episcopi, Nuvenburgensis, Monasteriensis, Osnaburgensis, Babenburgensis Episcopi, Patavienensis, Curienensis, Tridentinus Episcopi, Metensis, Tullenensis, Verdunensis, Leodiensis Episcopi, Comes Palatinus Burgundie, Duke Cariagia, Duke Karinthia, Duke of Bites, Marchio of Lanapere, Marchio of Vohemberg, Comes Palatinus de Tuing, Comes Palatinus de Wytzelinsbach, & alij quamplures Comites & nobiles, quorum hic nomina reticemus. Datum Spiræ v. Kal. Iunij.

PRINCIPIBVS ALAMANNIAE.

Epist. 15.

Litteræ quæ nobis fuerunt ex parte quorundam vestrum per dilectum filium P. Iudicem Placentinum nuper oblata diligenter investigantibus in multis apparuerunt suspicte, sicut idem Index, qui causas suspicionis à nobis audivit, viva voce vobis poterit explicare. Quatuor autem capitula memorata litteræ principaliter continebant, ad quæ per ordinem de consueta benignitate sedis apostolice duximus respondendum. In primo capitulo exprimebatur quomodo multi Principes Alemanniæ nobilem virum Philippum Ducem Suevia sibi præfecerunt per electionem in Regem, cui postulabamus à nobis favorem apostolicum impetriri. In secundo rogabant ut non extenderemus manus nostras ad jura imperij cum injurya, cum ipsi jura Ecclesia vellent illibata servari. In tertio intimabant quod Romam erant in brevi venturi pro corona imperij præfato Philippo solemniter obtinenda. In quarto monebant ut Marchioni præstaremus benevolentiam & fa-

Tom. I.

Vide gesta 1000.
111. cap. 23.

TTt

vorem, nec ei resistentibus auxilium præberemus. Nos autem, sicut per alias vobis litteras meminimus plenus intimasse, super discordia qua inter vos peccatis exigentibus est suborta paterna compassione dolemus, cum ex ipsa, nisi Deus averterit, multa prævideamus pericula proventura. Audivimus tamen & metita electorum & studia eligentium, videlicet quis & qualis, à quibus & qualiter sit electus, ubi & à quo etiam coronatus; ut non penitus ignoremus si cui favor sit apostolicus impendens. Fuerunt autem quidam homines pestilentes, & adhuc multi sunt tales, qui nunquam vellent videre concordiam inter Ecclesiam & imperium, ut liberius suas possent iniquas perficere voluntates, mentientes quod nos ad diminutionem & depreciationem imperij nequiter laboremus, cum potius ad promotionem & conservationem ipsius efficiat intendamus; quia licet quidam Imperatores Ecclesiam vehementer afflixerint, alij tamen eam multipliciter honorarunt, atque utinam ita nobis Ecclesia iusta servata fuissent illeas sicut nos imperij volumus illibata iusta servari: quia sic iura nostra & recuperare volumus & servare ut aliena nec invadere nec impetrare velimus. Cum autem imperialis corona sit à Romano Pontifice concedenda, eo rite prius electo in Principe & prius in Regem legitimè coronato, talem secundum antiquam & approbatam consuetudinem libenter ad coronam suscipiendam vocabimus, & iis de more perfectis quæ ad coronationem Principis exiguntur, eam sibi favente Domino solemniter conferemus. Dignum vero responsione non credimus quod scriptum fuit super negotio Marchionis, cum, si pleniū iis qui scriperunt ejus iniquitas & perfidia patuerint, non pro ipso sed contra ipsum nos debuissent per suas litteras exortare, quia iuramenta quæ jam tertio nobis exhibuit tamquam perfidus violavit, atque regnum Sicilia, quod ad jus & proprietatem apostolice sedis non est dubium pertinere, contra fidelitatem & hominum quæ fecerat carissimo in Christo filio nostro Friderico illustri Regi Sicilia ratione terræ quam tenebant in regno, & nobis & ipsi moliebatur auferre, volens se ipsum, sicut pro certo cognovimus, facere Regem; qui cuius conditionis existat, vestra prudencia non ignorat. Propter quod & ab in clita recordationis Constantia Imperatrice meruit publicè diffidari, & à nobis propter hæc & alia facinora, quæ in gravem imperij commisit & committit injuriam, cum suis fautoribus excommunicationis laqueis irretiri; qui suis exigentibus culpis ita cum suis fautoribus per Dei gratiam est compressus ut quasi diffidens longè aliud cogitare cogatur. Monemus ergo vestram universitatem & exhortamus in Domino quatenus in devotione sacrosancta Romana Ecclesia matris tamquam speciales filij persistentes, de ipsa quid rectum & honestum est sentiat, avertentes aures ab iis qui fallaciis & mendacis innocentiam & justitiam subvertere moluntur: quia per merita beatissimi Petri, cui, licet indigni, successimus in apostolatus officio, præcedente Christi gratia & sequente illa curabimus diligenter efficere quæ ad divini nominis gloriam, apostolice sedis honorem, im-